

Въ дунавския вилайетъ 5735 души мъже (само въ Софийския санджакъ 2374), въ Одринския вилайетъ 8216 (само въ Пловдивския санджакъ 1415 мъже); всичко въ Европейска Турция сж 95,000 души.

Има и нѣколко незначителни *сръбски* селища (Братѣвацъ — по долното течение на Тимокъ и въ нѣкои мѣста около Нишъ), *руски* (старовѣри) при устията на Дунава (1330 кжши, вж. Славян. сборн., Спб. 1875, 610), и *нѣмски* край Тулча (600 души въ 4 села; Peters, Oest. Revue 1866, XII, 234). Около Охридъ и Битоля нѣма никакви сръбски колонии, макаръ и да сж означени такива на много карти.

Броятъ на българитѣ се изчислява различно отъ 2 до 7 милиона: Венелинъ (1838) ги счита 2,545,000, Boué 4,500,000, Шафарикъ (1842) 3,587,000, а турци (1844) 4,000,000, Jaccié (1874) едва до 2,000,000, Богоровъ (1851) 5,500,000, Груевъ, Bradaška, Kanitz приематъ да сж повече отъ 5,000,000, Будилевичъ 5,123,952, споредъ нѣкои български известия 6,620,000 и дори до цѣли 7,000,000. Въ Турция чиновницитѣ броятъ само възрастни мъже, епископитѣ — само вѣнчила (мжжъ и жена), а не родови общини (стр. 66). Въ 17-тѣ епархии, подчинени на българския екзархъ, въ 1875 год. броятъ на такива вѣнчила е билъ до 410 хиляди (Будилевичъ, Статистич. таблици разпредѣленія Славян. Спб., 1875, 16). Впрочемъ, както правителственитѣ, така и църковнитѣ изчисления по много причини не сж надежни, а за Източна Тракия и Македония сж съвсемъ недостоверни.

Официалнитѣ цифри за Дунавския вилайетъ (1874) сж дадени въ Лѣтооструя (календара) на Янко Ковачевъ за 1876 г., стр. 198. Споредъ него: въ Тулчанския санджакъ има 12,720, въ Русчушкия 114,792, въ Варненския 21,359, въ Търновския 148,713, въ Видинския 121,279, въ Софийския 179,920, въ Нишкия (споредъ Geogr. Jahrbuch на Behm III, Gotha, 1870, стр. 45) 100,625, или всичко 699,408 българи (мже, безъ женитѣ и децата отъ двата пола).

По епархии (споредъ българскитѣ вестници) българитѣ се разпредѣлятъ: въ Русчушко-Силистренската 21,038 вѣнчила (окръжитѣ въ 1874 г. Русчукъ 6790, Разградъ 5315, Тутраканъ 571, Силистра 4682, Тулча 3680), въ Шуменската 12,000, въ Търновската 65,000, въ Ловешката 22,163, въ Врачанската 28,000, Видинската (1874) 24,357, Софийската 26,885, Самоковската 17,450, Кюстендилската 22,500, Пиротската 19,000, Нишката 27,500, или всичко въ Дунавския вилаетъ 285,893 вѣнчила. Трѣбва да отбележимъ при това, че църковнитѣ и политическитѣ граници не съвпадатъ. Тѣй напр. въ Търновската епархия влизатъ и двѣтѣ Загори (Стара и Нова) въ Тракия.

Въ *Одринския* вилайетъ, споредъ турската официална статистика, има 468,527 мъже православни християни („Свѣтозоръ“, 1876, 343), отъ които, обаче, трѣбва да се извадятъ гърцитѣ както въ вжтрешнитѣ области, тѣй и въ крайморскитѣ. Пловдивскиятъ санджакъ е описанъ отъ Груевъ въ „Лѣтооструй“ за 1870 и 1872 г. г. Споредъ него въ Казанлъшката каза има 11,728 мъже (5299 вѣнчила), въ Желѣзникъ или Стара Загора — 16,111 (9200), въ Хасково 18,361 (6644), въ Чирпанъ 14,232 (5397), въ Пловдивъ 63,763 заедно съ гърцитѣ (22,813 бълг. вѣнчила), въ Татаръ-Пазарджикъ 41,531 (11,960), въ Султанъ-ери 102, въ Ахъръ-Челеби 4517 (1650), или всичко 62,963 вѣнчила и 170,345 мъже, отъ които, Впрочемъ, трѣбва да се спаднатъ нѣколко хиляди гърци въ Пловдивъ (въ самия градъ има 1480 български вѣнчила) и въ Станимака. Въ Сливенската епархия 12,000 вѣнчила, въ Одринската 280 български села, въ Галиполийския санджакъ (Behm und Wagner, Bevölkerung der Erde, Gotha, 1874, 32) 10,000 мъже българи, и въ Цариградъ повече отъ 40,000 българи.

Относно *Македония* разполагамъ съ следнитѣ сведения: Прилепска каза 18,981 мъже българи (Шапкаревъ, Читалище 1873), Неврокопската — 5168 христ. кжши (Dozon), Велешка епархия 6415 вѣнчила, Охридската каза 11,500 мъже безъ старци и деца (Hahn, Wardarreise, 135).

Извънъ Османската империя: въ *Русия* 97,032 (Будилевичъ), въ Маджарско 26,000 (Ficker), въ *Ромънска Бесарабия* до 50,000, а въ останала Ромъния до 100,000. Колко българи има въ Сърбия, това съвсемъ не знаемъ.